

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020

Siirtymäkausi ja CAP –miltä näyttää rahoitusmahdollisuudet?

Timo Kukkonen, Hämeen ELY-keskus

18.1.2021 Uusiutuvan energian hanketreffit

Mitä rahoitusta on käytössä vuosina 2021-2027?

Siirtymäkausi, elvytysvarat ja CAP

Siirtymäkausi 2021-2022

- Siirtymäkaudella on toimintaa ja rahoitusta -> turvataan maaseudun kehittämistyön jatkuvuus
- Nykyistä maaseutuohjelmaa jatketaan nykyisillä säännöillä ja uuden kauden rahoituksella (siirtymäkauden rahoitus 1.4.2020 alkaen)
- Rahoitushaut jatkuvat keskeytymättä ennen CAP kauden alkua -> siirtymäkauden valintajaksojen puitteissa voi hakea rahoitusta
- Rahoituksen määrästä ja jaosta alueille sekä valtakunnalliseen toimintaan ei vielä päätöksiä
- Valtakunnallisesta teemahausta valmistelu käynnissä
- Ohjelmaa toteuttavien hankkeiden toteuttamisaika ja maksatukset voivat jatkua vuoden 2025 loppupuolelle
- CAP-suunnitelman toteuttaminen alkaa 1.1.2023 (tavoite)

- Siirtymäkaudella rahoitus jatkuu periaatteessa entisellään, mm. uusiutuvan energian ja biotalouden kehittäminen entisillä välineillä jatkuu -'uutta sisältöä ja yhteistyötä toki tarvitaan'
- Laajakaistainvestoinnit ja EIP-hankkeet eivät sisälly siirtymäkauden ns. perusrahoitukseen, koska ovat mukana elvytystoimissa
- Yhteistyö -hankkeet: mm. yritysryhmähankkeet, ilmastoratkaisut ja digitalisaatio, verkostohankkeet energia-alan toimijoiden kesken
- Koulutus ja tiedonvälitys –hankkeet, uutta tietoa ja osaamista mm. energiasta ja biotaloudesta
- Rahoitusmahdollisuuksia on tarjolla monipuoliseen kehittämiseen
- Valintakriteerit säilyvät entisellään ja valintamenettelyihin ei ole tulossa muutoksia –'hyvät hankkeet pärjäävät pisteytyksissä'

Maaseuturahaston elvytysrahoitus

Lähteet: MMM esittelydiat

- Maaseuturahaston elvytystoimenpiteet ovat osa laajempaa EU:n elvytyspakettia, jolla tuetaan koronakriisistä kärsiviä EU-jäsenmaita
- Kokonaisuudessaan Suomen saaman rahoituksen arvioidaan olevan 2,3 miljardia euroa. Maaseuturahaston osuus on noin 209 miljoonaa euroa ja toteutusvuodet 2021-2022 (n+3)
- Toteutetaan maaseutuohjelman muutosmenettelyllä, esitys komissiolla käsittelyssä alkuvuodesta
- Elvytysvaroilla voidaan toteuttaa maaseudun kehittämistoimenpiteitä tarkemmalla painotuksella –vrt. komission painotukset elvytyksestä
- Jäsenmaa määrittelee elvytystarpeet ja valitsee keinot –MMM valmistelee
- Maaseuturahaston elvytystoimenpiteissä painotetaan luonnonvarojen kestäväää käyttöä, digitalisaatiota ja sosioekonomista kestävyttä.
- Linkit mm. Pelloilta Pöytään ja Biodiversiteetti-strategioihin –'vihreät strategiat'

Elvytysvaroilla rahoitettavaksi esitettyä

- Maatalousinvestoinnit
- Yritysrahoitus
- Laajakaista ja digi-hankkeet
- Luonnonmukainen tuotanto
- Eläinten hyvinvointi
- EIP-hankkeet (European Innovation Partnership)
- Tärkeitä huomioida kokonaisuus: samanaikaisesti toteutetaan siirtymäkauden rahoitusta ja muiden rahastojen toimenpiteitä

- **Huom. ei vielä päätöksiä elvytysvaroista**, valmistelu kesken
- Tässä esitetään se, mitä on suunniteltu ja esitetty

Elvytysvaroilla rahoitettavaksi esitettyä

1/4

- Maatalousinvestoinnit

- uusiutuva energia (ml. biokaasu, aurinko- ja tuulienergia), ympäristö ja eläinten hyvinvointi, työympäristö ja tuotantohygienia
- biokaasuinvestointien tukitaso nostettaisiin 40 % -> 50 %

- Maataloustuotteiden jalostusinvestoinnit

- Uuden ympäristöystävällisemmän ja tehokkaamman teknologian tai toimintatavan käyttöön ottaminen, digitaalisuuden lisääminen, energiamuodon vaihtaminen uusiutuvaan energiaan, uusiutuvan energian käytön lisääminen (esim. aurinkoenergia) ja tuotanto yrityksen omaan käyttöön sekä energia- ja materiaalitehokkuuden parantaminen ja ruokahävikin vähentäminen.
- Kohderyhmänä mikro- ja pienyritykset maaseutualueilla (sis. maatilat, jotka jalostavat maataloustuotteita maatalouden yhteydessä saman Y-tunnuksen alla).
- Tukitaso 35 %.

Elvytysvaroilla rahoitettavaksi esitettyä

2/4

- Yritysten perustaminen
 - Ohjaus-, neuvonta- ja asiantuntijapalveluiden hankkiminen sukupolven- ja omistajanvaihdosten valmistelua varten. Tuki enintään 10 000 euroa mikro- ja pienyrityksille maaseutualueilla.
- Yritysinvestoinnit
 - Uuden ympäristöystävällisemmän ja tehokkaamman teknologian tai toimintatavan käyttöön ottaminen, digitaalisuuden lisääminen, energiamuodon vaihtaminen uusiutuvaan energiaan, uusiutuvan energian käytön lisääminen (esim. aurinkoenergia) ja tuotanto yrityksen omaan käyttöön, energia- ja materiaalitehokkuuden parantaminen ja ruokahävikin vähentäminen sekä uusiutuvaa energiaa tuottavien olemassa olevien laitosten uudistaminen.
 - Kohderyhmänä mikro- ja pienyritykset maaseutualueilla (sis. maatilat, jotka jalostavat maataloustuotteita maatalouden yhteydessä saman Y-tunnuksen alla).
 - Tukitaso 30 %.
 - Uusien biokaasulaitosten investointien tukitasoa nostetaan nykyisestä 30 %:sta 50 %:iin.

Elvytysvaroilla rahoitettavaksi esitettyä

3/4

- Laajakaista ja digi-hankkeet
 - Rahoituslähteitä ovat koheesiorahoitus TEM:n hallinnonalalta ja hallitusohjelma. Yhteensovittusta tehdään kansallisessa laajakaistatoimistossa (BCO).
- Ympäristökorvaukset
 - Kiertotalouden edistämistoimet
- Luonnonmukainen maatalous
 - Siirtymäkauden rahoituksella ja elvytysvaroilla

Elvytysvaroilla rahoitettavaksi esitettyä

4/4

- Eläinten hyvinvointikorvaukset
 - Tuotantoeläinten hyvinvointi, terveydenhoito, bioturvallisuus, antibioottien käytön vähentäminen tukevat Pelloilta Pöytään -strategian tavoitteita. CAP-suunnitelmavalmistelussa on esim. hyvinvointisuunnitelmat ja vapaaporsituksen edistäminen, jotka sopisivat myös elvytykseen. Nämä saataisiin tietojärjestelmiin v. 2022.
- EIP-hankkeet / Maaseudun innovaatioryhmät
 - Kohdennetaan erityisesti alkutuotannon digitalisaation, vihreän talouden ja muutosjoustavuuden edistämiseen. Innovaatioryhmän toimintaan voi liittyä myös investointi, johon on mahdollista saada 20 % korotettu tukitaso.
- Elvytysvarojen käytön aikana vuosina 2021-2022 on käytössä maaseudun kehittämisohjelman siirtymäkauden rahoitus.

Elvytysrahoituksen kohdentaminen yritystoiminnan näkökulmasta

Elvytysrahoituksen kohdentaminen

- Elvytysrahoitusta kohdennetaan maaseutualueilla tehtäviin taloudellista toimintaa lisääviin ja työllisyyttä vahvistaviin kestävän kehityksen mukaisiin **investointeihin, jotka edistävät vihreää siirtymää ja digitaalista muutosta sekä vauhdittavat yritysten liiketoimintaedellytysten elpymistä sekä jatkuvuutta**
- Yritysten uudistuminen tarkoittaa ennen kaikkea **uuden tekemisen tavan löytämistä ja yritystoiminnan kehittämistä kannattavaksi ja kestäväksi ilmasto- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen**

Voisiko kehittämishankkeissa edistää näitä tavoitteita?

Uusi rahoituskausi CAP 2023-2027

Tulevalla EU-rahoituskaudella...

- varmistetaan maataloustuottajille kohtuulliset tulot.
- parannetaan kilpailukykyä.
- muutetaan elintarvikeketjun voimasuhteita.
- tuetaan ilmastotoimia.
- suojellaan ympäristöä.
- säilytetään maisemat ja luonnon monimuotoisuus
- tuetaan sukupolvenvaihdoksia.
- säilytetään maaseutualueet elinvoimaisina.
- varmistetaan elintarvikkeiden laatu ja täytetään terveysvaatimukset.

- **Lähtökohtana alueiden eri tarpeet, vahvuudet ja mahdollisuudet, heikkoudet ja uhat.**
- **Läpileikkaavasti huomioitava: osaaminen, digitalisaatio, ympäristö ja ilmasto**

Kansalliset CAP-tavoitteet maaseudun kehittämisessä

Enemmän koettua hyvinvointia ja kilpailukykyisempää elinkeinotoimintaa

Moni-
puolinen
kehittäminen

Parempi
kilpailukyky

Uudistuva ja
moni-
puolinen
elinkeino-
toiminta

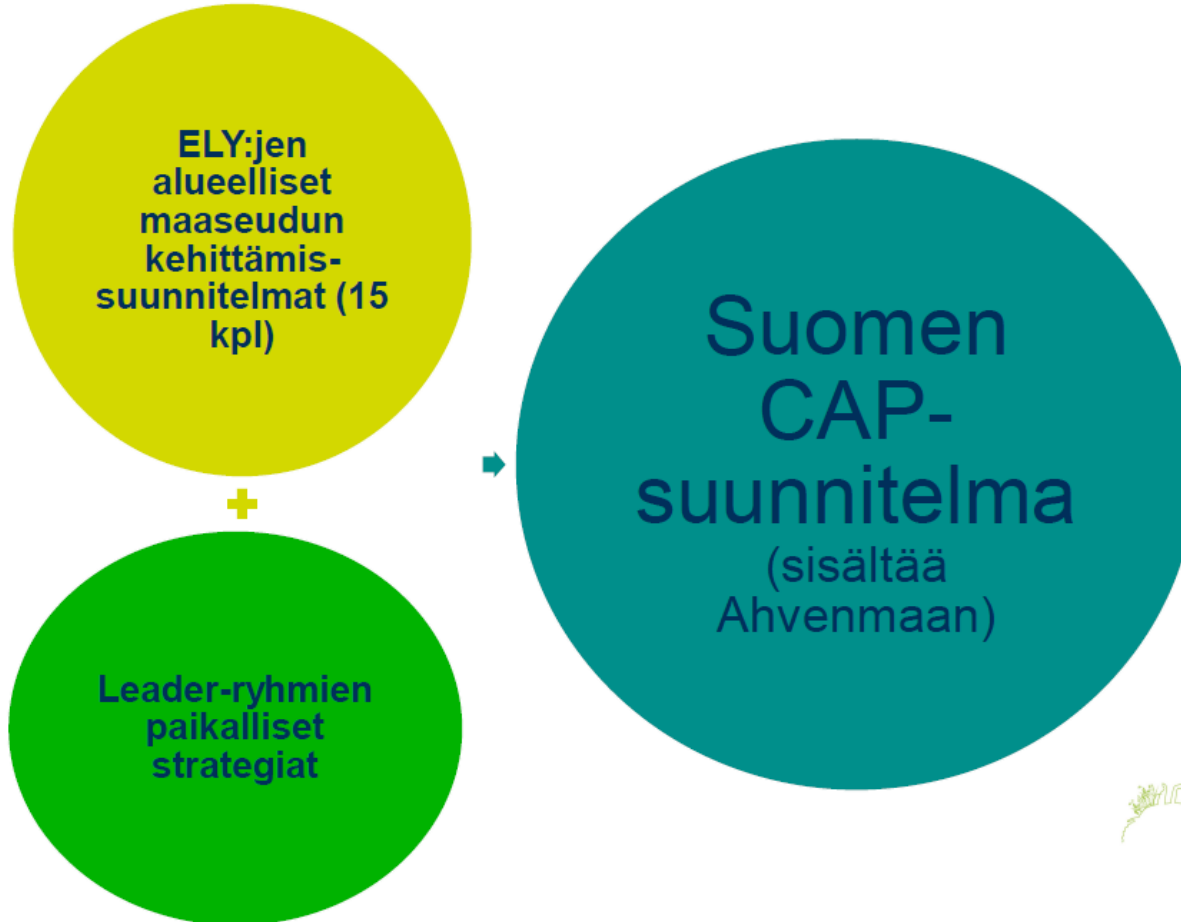
Parempi
saavutettavuus
nopeilla ja
varmoilla
laajakaista-
yhteyksillä.

Monipuolisia
palveluita.
Laajaa
yhteistyötä.
Älykkäitä
kyliä.

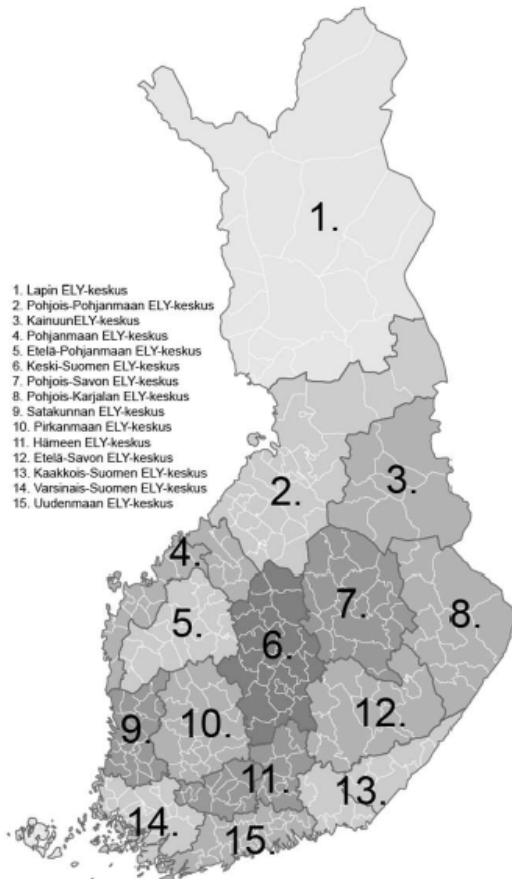
Vahvaa
yhteisö-
lähtöistä
paikallista
kehittämistä.

Ohjelmallinen kokonaisuus

Yksi CAP-strategiasuunnitelma

- **15 alueellista maaseudun kehittämissuunnitelmaa**

- Eri alueilla on erilaiset vahvuudet ja mahdollisuudet
- Alueen maaseudun ja maatalouden kehittämisen tavoitteet
- Tavoitteita toteuttavien toimenpiteiden valmistelu
- ELY-keskus vastaa laatimisesta kukin toimialueellaan
- Sisältää alueellisen kehittämisstrategian ja painotukset

CAP-rahoituksen muutokset Suomelle (11/2020*)

<i>Nimellisin hinnoin</i>	Nykykausi 2014-2020 (milj. €)	KOM 2018 esitys (milj. €)	MFF-ratkaisu 21.7.2020* (milj. €)	MFF-ratkaisu vrt. nykykausi (milj. €)	MFF-ratkaisu vrt. nykykausi (%)
Suorat tuet	3 663	3 578	3 635	-28	-0,8 %
Maaseudun kehittäminen	2 380	2 044	2 769	+389	+16,3 %
josta MFF	2 380	2 044	2 560	+180	+7,6 %
ja elpymisrahoitus	0	0	209**	+209	-

CAP yhteensä	6 043	5 622	6 404	+361	+6,0 %
---------------------	-------	-------	--------------	------	--------

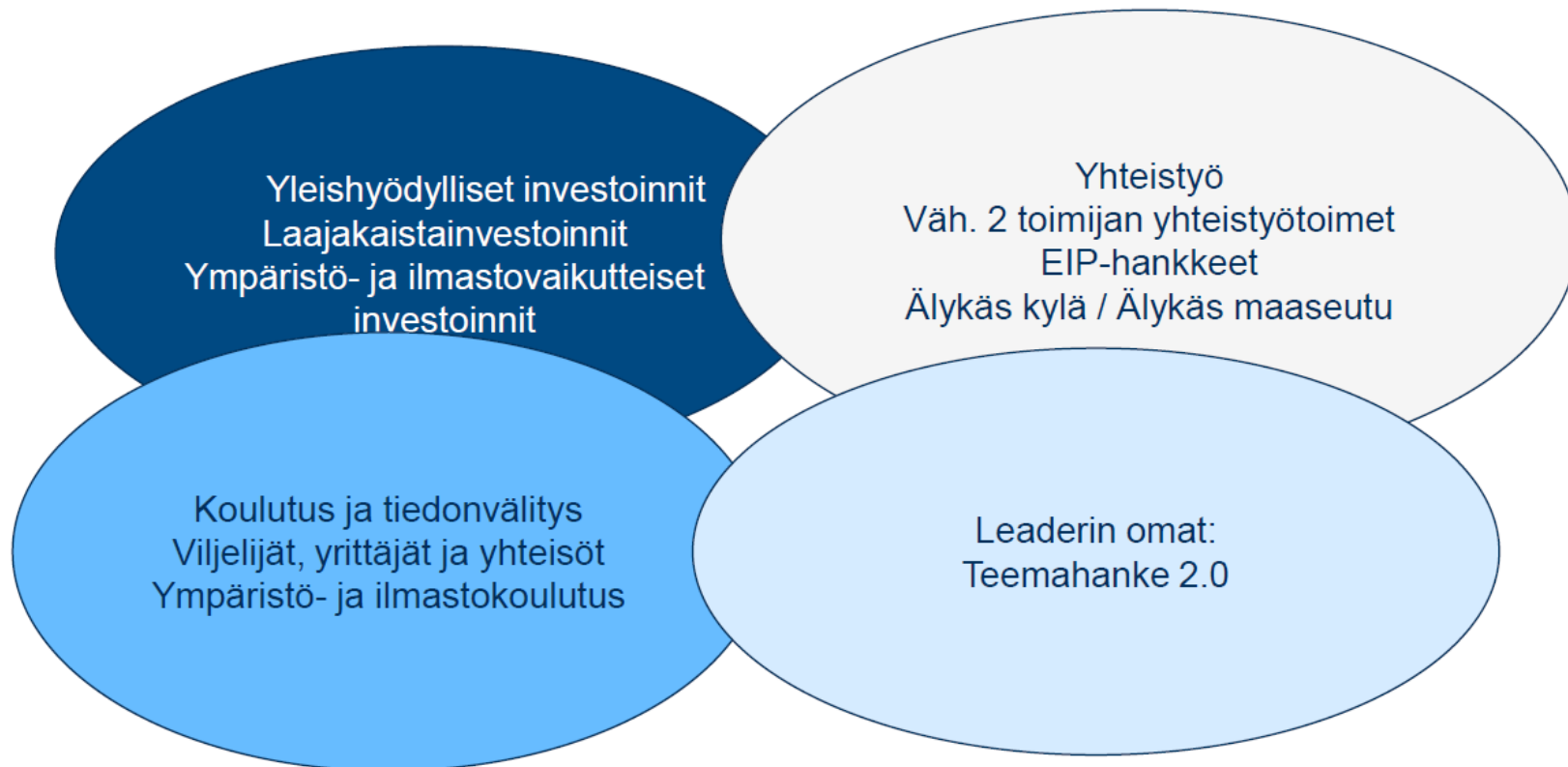
* Komission syyskuussa 2020 julkaisemat tarkemmat rahoitusmäärät CAP:n EU-asetuksiin

** Rahoitusmäärä vuosille 2021-2022 kohdennettuna.

Kehittämishankerahoitus

1

Maaseutualueiden mikro- ja pienyritykset

Start-up-
Käynnistystuki

Investointituki

- Elintarvikkeet
- Uusiutuva energia
- Muut toimialat

ELY – omat välineet

Start-up-yritykset ja
omistajanvaihdokset

Investoinnit,
toteutettavuus-
tutkimukset ja
kehittäminen

Leader – omat välineet

Start-up-yrittäjyyden edistäminen

Pienet investoinnit
(sateenvarjohankkeena)

LEADER

Paikallisen kehittämisen moottori

Leader-ryhmällä on monta roolia

Osallistua voi monella tapaa

Tavoitteena entistä vaikuttavampaa Leader-toimintaa koko Suomeen

Lisätietoja: <https://mmm.fi/cap27>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

KIITOS

